

Pentru Onoare! Pentru Patrie! Pentru Tricolor!

ASTEA MOLDOVEI

PUBLICAȚIE
EDITATĂ
DE MINISTERUL
APĂRĂRII
AL REPUBLICII
MOLDOVA

Nr. 5 (711)
2024

SWIFT RESPONSE- 2024

Militari ai Armatei Naționale din cadrul Batalionului cu Destinație Specială „Fulger” și Brigăzii „Moldova”, precum și ai Diviziei aeropurtate 82 din Statele Unite ale Americii s-au antrenat în comun la exercițiul „Swift Response-2024”.

CURIER

4 ■ EDITORIAL
LA DATORIE, PENTRU CETĂȚENI

6 ■ OFICIAL
**ÎNTREVEDERI BILATERALE
LA FORUMUL SCHUMAN**

Ministrul apărării, Anatolie Nosatîi a participat la cea de-a doua ediție a Forumului Schuman pentru Securitate și Apărare, desfășurat la Bruxelles, Regatul Belgiei.

7 ■ CARITATE
**DONAȚIE IMPORTANTĂ PENTRU
MEDICINA ARMATEI**

Un lot de echipamente medicale, oferit de Alianța Nord-Atlantică, prin intermediul Pachetului de Consolidare a Capacității de Apărare (DCBI), a fost recepționat de Armata Națională.

8 ■ COOPERARE
UNIFIL-2, LA JUMĂTATE DE TERMEN!

10 **„SWIFT RESPONSE-2024”, GĂZDUIT
DE REPUBLICA MOLDOVA**

Militari ai Armatei Naționale din cadrul Batalionului cu Destinație Specială „Fulger” și Brigăzii „Moldova”, precum și ai Diviziei aerportate 82 din Statele Unite ale Americii s-au antrenat în comun la exercițiul „Swift Response-2024”.

20 **O ABORDARE EUROPEANĂ ÎN PROCESUL
NAȚIONAL DE RECRUTARE**

Specialiștii Armatei Naționale, în parteneriat cu reprezentanții Agenției franceze IFESO (The French Institute for Strategic and Operational Education), au desfășurat Cursul de recrutare a militarilor prin contract.

21 **CAPABILITĂȚI TESTATE LA „REGEX 2024”**

Circa 50 de militari din Republica Moldova, Georgia, Armenia, Algeria, Bosnia și Herțegovina, Azerbaidjan, Uzbekistan, Egipt, Iordania, Regatul Bahrein, Maroc, Kazahstan, Pakistan, Egipt, Malta și Uniunea Africană participă la exercițiul regional de stat major „Regex 2024”.

■ VIAȚA MILITARĂ

14 **EXERCIȚII DE ANTRENAMENT CU REZERVIȘTII FORȚELOR ARMATE**

Cetățenii Republicii Moldova care au executat serviciul militar în termen sau prin contract, precum și absolvenții catedrelor militare au participat, la sfârșitul lunii mai, la exerciții anuale destinate rezerviștilor Forțelor Armatei în cadrul cărora și-au testat capacitățile de luptă și apărare.

■ ARMATA ȘI SOCIETATEA

16 **ACADEMIA MILITARĂ - LUATĂ CU ASALT DE VIZITATORI**

■ MAPAMOND MILITAR

19 **„REPUBLICA MOLDOVA ÎN CONTEXTUL NOII ARHITECTURI REGIONALE DE SECURITATE”, ABORDĂRI ȘTIINȚIFICE**

Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” (AMFA) a găzduit cea de a XIV-a ediție a conferinței științifice internaționale „Republica Moldova în contextul noii arhitecturi regionale de securitate”.

■ DE LA OM LA „OM”

22 **SCHIȚÂND UN PORTRET DE FAMILIE**

De Ziua Internațională a Familiei, sărbătorită anual la data de 15 mai, cu permisiunea de rigoare, am „pătruns” în intimitatea familiei Fedico, acolo unde domnește respectul reciproc, dragostea, iar fiecare membru se simte apreciat și susținut.

24 ■ **DRAG-ON ÎN UNIFORMĂ LEGEA IUBIRII DE PACE**

Azi despre o altă istorie, mai individuală, mai contemporană, conectată lexicologic cu cuvântul „Drag”. E vorba de povestea de viață a colonelului Alexandru Dragomir.

LA DATORIE, PENTRU CETĂȚENI

Sunt mai bine de doi ani de când Republica Moldova se confruntă cu o serie de amenințări hibride, generate de contextul actual de securitate regională. Toate instituțiile statului au devenit ținta dezinformărilor și propagandei informaționale, inclusiv Ministerul Apărării și Armata Națională. Trecând printr-un amplu proces de transformare și modernizare, instituția de apărare este lovită săptămânal de știri false, care au scopul de a denigra imaginea acesteia, de a micșora încrederea societății în capacitățile de apărare ale țării noastre și de a crea frică și panică în societate.

În acest context, rolul jurnaliștilor militari devine la fel de important ca cel al comunicatorilor din instituție. Prin comunicarea eficientă cu publicul, prezentarea știrilor veridice societății despre activitățile Ministerului Apărării și Armatei Naționale, explicațiile specialiștilor pe un anumit subiect vizat de dezinformări, presa militară nu doar consolidează imaginea instituției de apărare, dar o face și mai rezilientă la știrile false.

În această ordine de idei și la ceas aniversar, doresc să transmit un gând bun tuturor jurnaliștilor militari care sunt la datorie pentru dumneavoastră, stimați cititori. Fie că activează la revista „Oastea Moldovei”, care a marcat recent 32 de ani de la creare sau în alte secții ale Centrului mass-media militară, jurnaliștii militari sunt cei care vă aduc cele mai noi, relevante și veridice știri despre activitatea instituției de apărare, eforturile la consolidarea capacităților de apărare ale Republicii Moldova și la modernizarea Armatei Naționale.

Vă mulțumim pentru că sunteți alături de noi!

Maior Inga RADVAN

Foto simbol din arhiva CMMM

ÎNTRVEDERI BILATERALE LA FORUMUL SCHUMAN

Ministrul apărării, Anatolie Nosatii a participat la cea de-a doua ediție a Forumului Schuman pentru Securitate și Apărare, desfășurat la Bruxelles, Regatul Belgiei.

Agenda evenimentului s-a axat pe abordarea principalelor provocări în mediul actual de securitate, necesitatea promovării parteneriatelor și consolidării cooperării pentru soluționarea problemelor legate de menținerea păcii, securității și apărării.

În marja reuniunii, ministrul Nosatii a avut o serie de întrevederi cu omologi din statele partenere și oficiali europeni de rang înalt, printre care înaltul reprezentant al UE pentru afaceri externe și politici de securitate, Josep Borrell.

Părțile au discutat despre angajamentul ferm al Republicii Moldova de integrare europeană și măsurile întreprinse de țara noastră la acest capitol. Alte subiecte abordate în cadrul dialogului au vizat asistența acordată de Uniunea Europeană Armatei Naționale, prin intermediul Instrumentului European pentru Pace (EPF), în scopul consolidării capacităților de apărare ale țării noastre.

Anatolie Nosatii a apreciat semnarea recentă, la Bruxelles, a Parteneriatului pentru Securitate și Apărare dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, document care va asigura cooperarea în domeniul creșterii rezilienței la amenințările hibride, securității cibernetice și combaterii dezinformării.

Totodată, agenda întrevederilor a cuprins teme cu privire la situația de securitate regională și efectele războiului Federației Ruse în Ucraina asupra dezvoltării Republicii Moldova și implementării reformelor democratice, precum și prioritățile de consolidare a relațiilor de colaborare cu partenerii externi și organizațiile internaționale, în beneficiul realizării obiectivelor naționale strategice.

DONAȚIE IMPORTANTĂ PENTRU MEDICINA ARMATEI

Un lot de echipamente medicale, oferit de Alianța Nord-Atlantică, prin intermediul Pachetului de Consolidare a Capacității de Apărare (DCBI) a fost recepționat de Armata Națională. Acesta conține 4000 de truse medicale individuale, 12 000 de garouri și 60 de truse medicale colective, ce vor fi repartizate în unitățile militare. Donația vine în contextul consolidării capacităților medicale ale Armatei Naționale.

La ceremonia oficială de recepționare a asistenței au fost prezenți ministrul apărării, Anatolie Nosatii, directorul Direcției cooperare în domeniul apărării și securității a Diviziunii operațiuni, Cartierul general NATO, Piers Cazalet, reprezentanții Marelui Stat Major al Armatei Naționale, corpul de atașați militari acreditați în țara noastră și reprezentanții Oficiului de Legătură NATO în Republica Moldova.

În cadrul evenimentului, ministrul Nosatii a mulțumit Republicii Federale Germania, Italiei, Luxemburgului, Turciei și Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, precum și reprezentanților NATO pentru contribuție și implementarea acestui proiect important destinat Armatei Naționale. *„Toate aceste echipamente vor fi repartizate în unitățile militare și vor contribui semnificativ la dezvoltarea capacităților medicale ale instituțiilor de apărare ale Republicii Moldova. Această asistență, pe lângă multe altele, este un exemplu elocvent al cooperării eficiente dintre Republica Moldova și Alianța Nord-Atlantică în cei 30 de ani de la semnarea Programului Parteneriat pentru Pace, ce se realizează prin diverse programe și inițiative implementate în țara noastră, inclusiv în domeniul militar”,* a spus ministrul Nosatii. Totodată, oficialul a menționat că aceste echipamente vin să le înlocuiască pe cele vechi. *„Noi învățăm tinerii cum să le folosească, iar aceste deprinderi le-ar putea prinde bine și în viața civilă. Orice persoană trebuie să posede abilitățile necesare pentru acordarea primului ajutor medical. Unele echipamente au fost deja repartizate în Forțele Mixte de Menținere a Păcii din Zona de Securitate a Republicii Moldova. De asemenea, au fost distribuite contingentelor detașate în misiunile internaționale de menținere a păcii din Kosovo (KFOR) și Republica Libaneză (UNIFIL). Din lotul rămas, avem suficiente kituri pentru a asigura specialiștii care desfășoară activități zilnice în centrele de instruire ale Armatei Naționale”.*

La rândul său, oficialul de la NATO, Piers Cazalet, a declarat că asistența în susținerea Republicii Moldova, vine la solicitarea țării noastre. *„Cooperarea practică dintre Alianță și Moldova este încadrată în Pachetul de Consolidare a Capacității de Apărare, care a fost lansat în 2015 și consolidat anul trecut. În cadrul acestuia, putem coopera împreună în aproape 20 de domenii diferite, de la logistică și instruire, până la comunicarea strategică sau securitatea cibernetică”.*

După finalizarea evenimentului, șeful Direcției medico-militare a Marelui Stat Major al Armatei Naționale, colonel-medec Sergiu Cîrlan, ne-a prezentat în detalii conținutul donației și ne-a vorbit despre destinația acesteia. *„Atât trusele medicale individuale, cât și cele colective sunt dotate sută la sută, urmând a fi adăugate doar medicamentele reglementate la nivel național. Pentru ele există și un compartiment separat. În rucsacul destinat felcerilor (pentru acordarea ajutorului medical în primele 30 de minute), avem mai multe module: pentru accesul intravenos și infuzii, pansament și hemostaze temporare, pentru transportarea pacienților și încălzirea acestora, în cazul temperaturilor joase ale mediului. Până acum militarii noștri aveau în posesie truse de tip mai vechi, nefiind dotate la standardele internaționale”,* a precizat colonelul Cîrlan.

De menționat că Proiectul DCBI în domeniul medicinei militare, livrat Armatei Naționale, valorează 700 000 de euro.

Steluța MOSCALCIUC

UNIFIL-2, LA JUMĂTATE DE TERMEN!

La trei luni de la detașarea celui de-al doilea contingent al Armatei Naționale în misiunea de menținere a păcii Forța Interimară a Națiunilor Unite din Liban (UNIFIL), militarii moldoveni continuă să-și exercite atribuțiile funcționale, indiferent de situația din regiune. Staționați într-o zonă cu o istorie complexă, aceștia activează alături de forțele internaționale, punând umărul la securitatea din teritoriu. Asigurarea stabilității și protecția obiectivelor importante sunt principalele activități desfășurate de cei 33 de militari moldoveni, alături de colegi lor prezenți în Baza multinațională „Sector West HQ UNP 2-3”, din localitatea Shama.

Contactat telefonic, comandantul contingentului, căpitan Maxim Dmitrev, a menționat că: „Odată ajunși în Liban, în primele săptămâni, pacificatorii moldoveni au trecut printr-un proces intens de învățare și adaptare, demonstrând determinare la înfruntarea provocărilor. Pe măsură ce timpul trece, militarilor le-a crescut încrederea în abilitățile și forțele proprii. Multe din primele impresii de incertitudine au fost înlocuite cu determinare și dedicare. Efectivul demonstrează profesionalism, iar colegii italieni apreciază eforturile noastre”. În același context, comandantul a precizat că pacificatorii moldoveni, prin rotație, sunt implicați în activități specifice 24/24. „Noi suntem mereu antrenati în diverse acțiuni, stabilite de eșalonul superior. Accesul în baza militară este tot în responsabilitatea plutonului moldovenesc”.

Sergent clasa II Tatiana Tiosa, una dintre cele trei femei militare din contingentul Armatei Naționale, ne-a împărtășit că pacificatorii sunt hotărâți să-și îndeplinească misiunea cu profesionalism și să reprezinte țara în cel mai bun mod posibil. „Condițiile de viață și cerințele misiunii nu sunt dificile pentru noi, chiar fiind femei. Urmărim același scop comun – de a contribui la păstrarea stabilității regionale. Eu îndeplinesc activități total diferite de cele ale camarazilor mei din Republica Moldova. În această perioadă, am participat și la un workshop cu genericul „Perspectiva femeilor în operațiuni militare”, în urma căruia am fost certificată ca și consilier de gen. Activez într-un cerc foarte restrâns de persoane responsabile de monitorizarea patrulelor în tot sectorul de Vest, dar și de activitățile individuale ale bazei unde suntem dislocați. Serviciile sunt repartizate în trei ture, însă lucrul nu este dificil. Am posibilitatea să interacționez cu persoane de diferite naționalități, venite din toate colțurile lumii. Aici reușesc să-mi îmbogățesc bagajul de cunoștințe și să trăiesc noi experiențe”.

Întrebată despre contribuția femeilor la succesul contingentului, dinamica și eficiența echipei, Tatiana Tiosa a răspuns: „Bărbații și femeile au misiuni comune (patrulare, conducerea mijloacelor de transport, securitatea bazei militare, colectarea informațiilor din teren ș.a.), însă consilierii de gen sunt foarte mult așteptați aici de către gazda libaneză, deoarece le pot oferi sprijin psihologic și susținere civililor vulnerabili, aflați în impas”. Tot ea ne-a mai mărturisit că pentru un militar detașat la mii de kilometri de casă, cel mai dificil este înfruntarea dorului de familie și patrie. „Aceste emoții nu trebuie neglijate sau suprimate, ci înțelese și gestionate în-

tr-un mod sănătos. Dorul de casă și de familie persistă, dar mă concentrez asupra sarcinilor mele, pentru a-mi menține spiritul ridicat. Noi ne străduim să facem față, mai cu seamă că dispunem și de rețele de socializare care ne „aproprie”. Familia este doza noastră de curaj și susținere”, zice Tatiana. La final, ea a îndemnat femeile militare să aplice la operații internaționale de menținere a păcii, pentru a-și lărgi orizontul de cunoștințe și a trăi momente unice.

O zi obișnuită în UNIFIL începe cu o ședință de informare și pregătire a echipei, în cadrul căreia pacificatorii revizuiesc planul de activitate și discută despre evenimentele recente din zonă. După aceasta, pleacă în patrulare, unde vizitează mai multe puncte de control și interacționează cu localnicii, încercând să înțeleagă mai bine dinamica comunității și să identifice eventualele provocări sau riscuri. În timpul serviciului, ei își antrenează procedurile de reacție la incidente și la situații de urgență - exerciții necesare pentru a se asigura că sunt pregătiți în caz de orice eventualitate. După întoarcerea în tabără, dispun de timp de odihnă și reflecție asupra evenimentelor din acea zi.

Sergentul clasa I Dumitru Stafii susține că programul zilnic, devenit deja o rutină, nu mai generează stări de incertitudine, iar fiecare membru al echipei aduce o contribuție valoroasă la succesul general al misiunii. În același context, militarul a apreciat colaborarea strânsă cu colegii din alte țări prezente în UNIFIL. „Colaborarea cu militarii internaționali este o experiență extrem de benefică pentru noi. Prin interacțiune, am reușit să învățăm și să ne dezvoltăm într-un mod pe care nu l-am fi putut realiza altfel. Suntem ca o mare familie, iar împreună abordăm provocările misiunii mai eficient și strategic. Fiecare țară implicată aduce cu ea un set unic de cunoștințe și abilități, iar colaborarea noastră permite să ne completăm reciproc și să atingem obiectivele comune”, a spus sergentul clasa I Dumitru Stafii.

Contingentul UNIFIL-2 al Armatei Naționale a fost detașat în misiunea de menținere a păcii Forța Interimară a Națiunilor Unite din Liban la 14 februarie 2024.

Amintim că decizia de detașare în operația UNIFIL a fost aprobată de Parlamentul Republicii Moldova în luna noiembrie 2021. Primul contingent de pacificatori moldoveni a plecat în misiunea de menținere a păcii din Republica Libaneză în luna februarie 2023, unde a activat timp de șase luni.

Steluța MOSCALCIUC

„SWIFT RESPONSE-2024”, GĂZDUIT DE REPUBLICA MOLDOVA

- Militari ai Armatei Naționale din cadrul Batalionului cu Destinație Specială „Fulger” și Brigăzii „Moldova”, precum și ai Diviziei aeropurtate 82 din Statele Unite ale Americii s-au antrenat în comun la exercițiul „Swift Response-2024”, care a inclus salturi cu parașuta și trageri din armamentul ușor de infanterie. Scopul antrenamentelor a constituit dezvoltarea capacităților și creșterea nivelului de interoperabilitate între militarii participanți, precum și punerea în practică a tehnicilor, metodelor și procedurilor moderne de instruire militară individuală și colectivă.

Potrivit superiorului exercițiului, locotenent-colonel Ion Coțofană, la instruire au fost implicate unități de tehnică din dotarea Armatei Naționale, precum și două aeronave militare C-130 Hercules, din cadrul comandamentului SUA în Europa și Africa. *„Pe parcursul exercițiului, participanții au efectuat, conform scenariului, salturi cu parașuta, de la altitudinea de 350 metri, în perimetrul localităților din raioanele Florești și Fălești. Ulterior, la Centrul de instruire al Armatei Naționale din municipiul Bălți, au fost executate trageri de luptă din armamentul ușor de infanterie”.*

Desfășurarea exercițiului a fost urmărită de generalul de brigadă Sergiu Cirimpei, locțiitor șef Marele Stat Major al Armatei Naționale, care a declarat că „Swift Response-2024” a fost o oportunitate excelentă pentru consolidarea parteneriatelor și îmbunătățirea capacităților de reacție rapidă ale militarilor. *„Cooperarea și comunicarea între militarii din cele două state au fost elemente cheie în desfășurarea cu succes a exercițiului. Participanții au avut oportunitatea de a lucra împreună, de a-și perfecționa abilitățile și de a învăța unii de la alții”.*

Locotenent-colonelul Sergiu Grumeza, comandant de batalion în cadrul Brigăzii „Moldova”, a menționat că aportul militarilor americani a adus plus valoare la pregătirea militarilor moldoveni, permițându-le să învețe din experiențele și tehnicile acestora. Făcând referire la cea de a doua componentă a exercițiului, tragerile de luptă, ofițerul a reiterat importanța coordonării și comunicării eficiente între diferite unități, în vederea asigurării bunei desfășurări a activității. *„Militarii moldoveni au demonstrat un înalt nivel de pregătire, fiind capabili să se adapteze rapid și să colaboreze eficient. Împreună cu colegii americani, au executat exerciții cu trageri din diferite sisteme de armament, atât din dotarea Armatei Naționale, cât și a armatei Statelor Unite ale Americii”,* a spus locotenent-colonel Grumeza.

La exercițiu au participat și militari în termen, unul dintre ei fiind soldat clasa III Victor Mosnițov. Întrebat despre cele mai memorabile momente din timpul antrenamentului, acesta a răspuns: *„Sunt de 10 luni în Armata Națională, iar participarea la „Swift Response-2024” a fost o experiență valoroasă pentru mine și camarazii mei. Am avut ocazia să conlucrăm cu militarii americani și să învățăm noi tehnici.*

Acest tip de exercițiu ne-a ajutat să ne testăm limitele și să cunoaștem alte realități militare. Emoțiile și adrenalina au fost la cote maxime, însă am reușit să menținem concentrarea și să ne prezentăm la un nivel bun. Mi-a plăcut foarte mult, intenționez să rămân ca militar prin contract în armată, pentru a repeta mai des această practică”.

Din echipa militarilor americani a făcut parte și maiorul Jeremy Phillips. Ofițerul susține că scopul exercițiului a fost atins, ambele armate întărindu-și relațiile de cooperare. *„Am avut un antrenament cu adevărat excepțional și o operațiune de desantare pe așteptările noastre, un „schimb de aripi” pentru demonstrarea interoperabilității și frăției de arme. Am conlucrat împreună cu miliarii moldoveni, suntem impresionați de profesionalismul și implicarea acestora”,* a menționat maior Jeremy Phillips.

Ofițerii, sergenții și soldații moldoveni au reușit să execute operațiuni complexe cu precizie, demonstrând pregătire minuțioasă în domeniu, susține comandantul Batalionului cu Destinație Specială „Fulger”, locotenent-colonel Constantin Cișleanu: *„Timp de două zile, militarii din Republica Moldova și cei din SUA s-au antrenat intensiv pentru a executa salturi cu parașuta, pe timp de zi și noapte. Datorită planificării minuțioase și profesionalismului participanților, activitatea a decurs cu succes și fără incidente. Exercițiul a fost esențial pentru a întări cooperarea dintre forțele noastre. Suntem recunoscători pentru această oportunitate și vom continua să ne antrenăm împreună”.*

Cooperarea moldo-americană a fost apreciată și de comandantul SUA în Europa și Africa (USAREUR-AF), general de brigadă Patrick J. Ellis. *„Ce am văzut aici este extraordinar și prezintă o nouă oportunitate de antrenament comun pentru armata SUA și cea a Moldovei. Am adus o unitate din SUA în vederea conducerii operațiunii de desantare, aici, în Moldova. Am executat antrenament combinat interarme și, nu în ultimul rând, ne-am familiarizat cu armamentul de infanterie. Această oportunitate funcționează pe mai multe niveluri de interoperabilitate, procedee și tehnici, însă cel mai important este interoperabilitatea dintre oameni pentru a asigura o cooperare mai bună”.*

„Swift Response-2024” face parte din exercițiul multinațional „Defender Europe 24” și este destinat forțelor speciale moldo-americane. Armata Națională participă la exercițiile „Defender Europe” începând cu anul 2021.

Exercițiul „Swift Response-2024” are loc în conformitate cu Planul de instruire al Armatei Naționale pentru anul curent.

Steluța MOSCALCIUC

EXERCIȚII DE ANTRENAMENT CU REZERVIȘTII FORȚELOR ARMATE

- Cetățenii Republicii Moldova care au executat serviciul militar în termen sau prin contract, precum și absolvenții catedrelor militare au participat, la sfârșitul lunii mai, la exerciții anuale destinate rezerviștilor Forțelor Armatei, în cadrul cărora și-au testat capacitățile de luptă și apărare. Acestea s-au desfășurat în perioadele 20-24 mai și respectiv, 27-31 mai, la centrele de instruire ale Armatei Naționale.

Potrivit colonelului Octavian Druță, șef Centru de gestionare resurse de mobilizare și al efectivului Armatei Naționale, activitatea de instruire a durat cinci zile și a avut ca scop verificarea aptitudinilor rezerviștilor și familiarizarea acestora cu echipamentul și armamentul din dotarea armatei. Chiar dacă astfel de ordine primite de către cetățenii țării provoacă panică și dezinformare, colonelul ne-a asigurat că exercițiile în cauză reprezintă o activitate ordinară, desfășurată în conformitate cu Planul de instruire al Armatei Naționale pentru anul 2024. „Cetățenii trebuie să cunoască că exercițiile cu rezerviștii sunt o activitate de rutină, care se

organizează în fiecare an, pentru a reîmprospăta cunoștințele și deprinderile din perioada serviciului militar. Conaționalii noștri trebuie să se informeze din surse sigure și să aibă încredere în Armata Națională și în Ministerul Apărării”, a punctat colonelul Octavian Druță. Totodată, sursa ne-a informat că persoanelor angajate li se va permite, din timpul programului de muncă, prezentarea la centrele militare, pentru clarificarea situației. „Pe parcursul exercițiilor de pregătire a rezervei Forțelor Armatei, conform legislației în vigoare, angajatorul este obligat să păstreze locul de muncă și salariul rezervistului aflat la cantonamente”, a spus specialistul.

În prima zi, participanții la antrenamente au primit uniforme militare și armament din dotarea armatei. Conform programului de pregătire, aceștia au studiat la nivel teoretic regulamentele militare, iar ulterior, au mers în centrele de instruire ale Armatei Naționale pentru efectuare ședințelor practice. Superiorul exercițiului, maior Andrei Șarlota, din Regimentul de Stat Major „General de brigadă Nicolae Petrică”, a menționat că rezerviștii au avut un program destul de intens în cele cinci zile, iar din punct de vedere aplicativ au acționat în conformitate cu planul de instruire prestabilit: „În această perioadă, persoanele antrenate au studiat și mânuit armamentul militar, au avut lecții la pregătirea comunicațiilor, studierea aparatelor de vedere pe timp de noapte, precum și li s-a prezentat unele dispozitive de zbor din dotare. Totodată, au fost instruiți privind desfășurarea unui exercițiu tactic cu deplasarea pe câmpul de luptă și evacuarea răniților. De asemenea, au executat trageri din armamentul ușor de infanterie și au învățat tehnici de acordare a primului ajutor medical”.

Unul dintre rezerviștii prezenți în poligonul de la Dănceni a fost deputatul Boris Malcoci, participant în conflictul armat de la Nistru din 1992, care ne-a comunicat că a participat la exerciții similare și în anul 2001: „Comparativ, cu experiența anterioară, acum am avut posibilitatea să manevrez echipament și armament modern. Am fost 24/24 aici, am mâncat din terciul ostășesc și am „simțit” poligonul. Pentru cinci zile, cazarma militară mi-a fost o a doua casă. La toate activitățile i-am avut alături pe ofițerii-instructori care ne-au ghidat. Așadar, am văzut din prima sursă că e o practică obișnuită, la fel ca în 2001. Dragi cetățeni, nimeni nu vă mobilizează pentru nicio luptă, este un antrenament ca să nu uitați că sunteți bărbații acestei țări”.

Și soldat clasa II (r) Denis Chiosa, absolvent al catedrei militare, a participat, în premieră, la instruirea rezerviștilor: „Au fost niște exerciții oboseitoare, dar în sensul bun al cuvântului. Imediat cum ne-am prezentat, am îmbrăcat ținutele militare și am trecut la partea aplicativă. A fost foarte inten-

siv. Seara cădeam de oboseală. Multe chestii învățate aici ar putea să ne ajute și în viața civilă, cum ar fi acordarea primului ajutor medical și altele”.

Printre militarii în rezervă l-am întâlnit și pe locotenent (r) Lilian Butnaru, absolvent al catedrei de pe lângă Institutul Militar, actualmente Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”. Bărbatul i-a îndemnat pe toți cetățenii vizați să nu se eschiveze de la exercițiile în cauză. „Aceste antrenamente se petrec anual, și eu am mers cu încredere la Centrul militar din Chișinău. Astfel, am avut posibilitatea de a-mi reaminti informația acumulată pe parcursul studiilor de la catedră. Prin exemplu propriu, îndemn cetățenii să nu se eschiveze de la această datorie constituțională”, a afirmat locotenent (r) Lilian Butnaru.

Exerciții similare s-au desfășurat în luna martie curent, la Baza Militară de Instruire a Armatei Naționale de la Bulboacă. De menționat, instruirea rezerviștilor are loc în conformitate cu Planul de instruire al Armatei Naționale pentru anul 2024 și Legea cu privire la rezerva Forțelor Armate.

Locotenent major Tatiana BARIȚCHII

ACADEMIA MILITARĂ - LUATĂ CU ASALT DE VIZITATORI

- Zeci de vizitatori curioși au luat cu asalt Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”, în incinta căreia s-au desfășurat două evenimente concomitente: Ziua Drapelului de Stat și Ziua ușilor deschise. Elevii, veniți din diferite colțuri ale țării, au explorat facilitățile moderne ale academiei, cum ar fi: sălile de curs, laboratoarele tehnice, biblioteca, sala de sport, căminul ș.a. De asemenea, au avut posibilitatea să urmărească un program de exerciții demonstrative, prezentat de militarii Brigăzii de infanterie motorizată „Ștefan cel Mare”, dar și să viziteze expozițiile de echipament și armament într-un mod interactiv și educativ.

La activitate au participat ministrul apărării, Anotolie Nosații și comandantul Armatei Naționale, general de brigadă Eduard Ohladiuc. În debutul evenimentului, cei prezenți au asistat la ceremonia solemnă de arborare și onorare a Drapelului de Stat. Ulterior, ministrul apărării a venit cu un mesaj în care a încurajat tinerii să se înscrie la AMFA, subliniind că Armata Națională are nevoie de oameni bine pregătiți și motivați. „Academia Militară este nu doar un loc de învățare, ci și un loc unde se formează caractere puternice și lideri responsabili. Aceasta întotdeauna a fost un promotor al noilor tendințe în învățământul militar, al cercetărilor științifice și colaborării cu alte instituții de profil din țară și de peste hotare. Parcursul aici nu este ușor, dar plin de oportunități de dezvoltare profesională și personală. Dacă sunteți pasionați de apărarea națională, o carieră în armată poate fi alegerea ideală pentru dumneavoastră”, a spus ministrul Nosații.

Elevii ne-au împărtășit că grație evenimentului, au avut ocazia să descopere lumea militară și să înțeleagă mai bine importanța și responsabilitatea sectorului de apărare. Alina Gaivas învață la Liceul Teoretic „Mihail Sadoveanu”, iar după absolvire își propune să devină student militar. Tânăra este pasionată de domeniul armelor și vrea să-și construiască o carieră cu epoleți. „Datorită acestei activități, m-am familiarizat cu o mică parte din viața armatei. Am fost impresionată de profesionalismul și dedicarea militarilor cu care am interacționat.

Condițiile academiei sunt orientate spre disciplină și dezvoltarea personală. Însoțită de superiori, am vizitat sălile de studii ale celor trei specialități. În familia mea nu există membri cu statut militar, eu voi fi prima și sper pe viitor să-i inspir și pe alții”, a spus Alina Gaivas.

Încântat de atmosfera cazonă s-a arătat și Valentin Certan, elev în clasa a IX-a la Gimnaziul „Mihai Viteazu”, din Strășeni. Deși recunoaște că milităria este un domeniu care ar dori să-l descopere îndeaproape, din cauza unei probleme de sănătate nu va putea deveni niciodată parte a Armatei Naționale. Totuși, băiatul își îndeamnă semenii să încerce această experiență: „Ziua ușilor deschise este un eveniment foarte bun, destinat elevilor care încă nu s-au decis ce profesie să îmbrățișeze. M-a mișcat vibe-ul militar, dar, cu regret, nu îl voi putea trăi pe deplin. Despre activitate am aflat de la dirigintă și m-am gândit că va fi interesant. Și așa a fost!”

La expoziția prezentată de angajații Batalionului de Geniu „Codru”, una dintre cele mai vizitate de adolescenți, l-am întâlnit pe Ion Cernica, elev în clasa a X-a la Liceul Teoretic „Gheorghe Asachi”. Băiatul abia îmbrăcase vesta antiglonț și își ajustase cureaua de fixare a căștii de protecție. După ce a immortalizat momentul prin câteva fotografii făcute în grabă de prietenul său, Ion ne-a împărtășit că a venit împreună cu amicii săi pentru a cunoaște din prima sursă despre specificul vieții militare. „Am rămas plăcut surprins de realitatea de aici, de echipamentul pe care militarii îl folosesc, zi de zi, la serviciu. Pe lista potențialelor instituții în care aș dori să-mi continui studiile este și Academia militară. Dacă nu voi fi admis, oricum voi face măcar catedra militară”, zice tânărul.

Prezent printre elevi, generalul de brigadă Sergiu Cirimpei a ținut să ne enumere câteva avantaje oferite de instituția de apărare celor care aspiră spre o profesie militară: „Studiile sunt gratuite, atât în timpul studenției, cât și în perioada serviciului militar. Studenții și militarii

participă la exerciții în țară și peste hotare. Un alt aspect constituie misiunile internaționale de menținere a păcii. În timpul antrenamentelor, pacificatorii fac schimb de experiență, își îmbogățesc bagajul de cunoștințe și leagă prietenii de durată. După obținerea diplomei de licență, tinerii ofițeri sunt asigurați cu loc de muncă în una dintre unitățile armatei”.

Evenimentul a fost reușit, inspirând și motivând tinerii să exploreze o carieră în domeniu, susține prorectorul (pentru învățământ) al AMFA, colonel Petru Mihalcea. „Expoziția a inclus unități de tehnică din dotarea Batalionului de Geniu „Codru” și Batalionului 22 de menținere a păcii „Căști albastre”. De asemenea, vizitatorii s-au putut familiariza cu echipamentele speciale de geniu, utilizate de militarii noștri în timpul misiunilor de deminare. Batalionul cu destinație specială „Fulger” și-a expus armamentul din dotare, dar și sistemele de parașutare. Aflați prin sălile de studii, tinerii, potențiali studenții ai Academiei militare, au cunoscut baza tehnico-materială a fiecărei specialități în parte, interes sporit manifestând, în special, față de dronele din gestiunea specialității Comunicații și Informatică. Ultima expoziție a inclus uniforme militare ale Armatei Naționale. Ne-au propus să informăm adolescenții despre ansamblul de oportunități, condiții de studiu și trai oferite de academie și armată. Sper că le-am trezit interesul față de militărie și îi așteptăm în familia noastră”, a menționat colonelul Mihalcea.

La finele evenimentului, cei prezenți au avut posibilitatea să guste din terciul ostășesc, pregătit de bucătarii iscusiți ai instituției militare.

Steluța MOSCALCIUC

„REPUBLICA MOLDOVA ÎN CONTEXTUL NOII ARHITECTURI REGIONALE DE SECURITATE”, ABORDĂRI ȘTIINȚIFICE

- Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” (AMFA) a găzduit cea de a XIV-a ediție a conferinței științifice internaționale „Republica Moldova în contextul noii arhitecturi regionale de securitate”. Desfășurată în format mixt, offline și online, conferința științifică a inclus participarea cercetătorilor din România, Ucraina, Polonia, Elveția și Republica Moldova.

Subiectele abordate în cadrul evenimentului au vizat dezvoltarea Armatei Naționale a Republicii Moldova în contextul evoluției mediului regional de securitate, impactul Programului Parteneriat pentru Pace asupra procesului de reformare a sistemului de apărare națională, interesele de securitate ale Republicii Moldova și perspectiva de extindere a UE, și altele.

Potrivit rectorului Academiei militare, colonel Vadim Cemîrtan, conferința a fost una actuală, în special, în contextul în care „suntem astăzi cu toții martori cum mediul de securitate trece printr-o serie de provocări cauzate de războiul nejustificat al Federației Ruse împotriva Ucrainei, dar și mai multor crize care au afectat regiunea bazinului Mării Negre și Europei de Est. Evident, în astfel de condiții, când se simt mai mult amenințările directe și indirecte, se reevaluează vulnerabilitățile și potențialul de răspuns și se pune accent mai mare pe dezvoltarea sectorului național de apărare”.

În cuvântul său de deschidere, Secretarul de Stat al Ministerului Apărării, Sergiu Plop, a reiterat importanța desfășurării conferinței internaționale în vederea consolidării capacităților de apărare ale Republicii Moldova și a întăririi cooperării internaționale, pentru a face față provocărilor de securitate din regiune. „Într-un context geopolitic dinamic, turbulent și imprezicibil, precum cel de astăzi, trebuie să avem un răspuns adaptat și eficient în fața riscurilor, amenințărilor și vulnerabilităților cu care ne confruntăm”, a declarat oficialul.

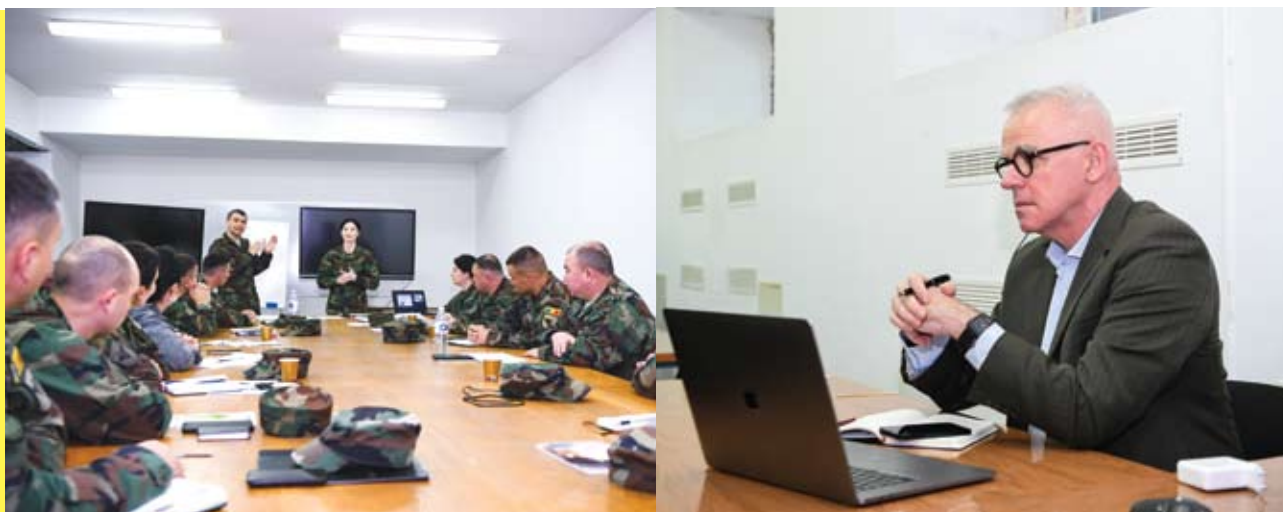
La eveniment a participat și reprezentantul Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică a Parlamentului Republicii Moldova, Ion Șpac, care a menționat că agresiunea militară împotriva Ucrainei impune o mulțime de reevaluări a potențialului defensiv, în primul rând, pentru statele

din regiune, printre care este și Republica Moldova. „Acest fapt dictează obiectivul reevaluării funcționalității sectorului de securitate și apărare națională în fața pericolelor iminente, în fața avalanșelor propagandistice și de dezinformare, care periclitează securitatea națională a statului, la nivel de instituții, de politică externă sau internă. E scontată și urmărită, în acest sens, reziliența instituțională în fața diferitelor tipuri de provocări care produc efecte destabilizatoare pentru societățile noastre”, a afirmat deputat Ion Șpac.

La rândul său, colonel (r) Igor Sofronescu, prorector pentru cercetare științifică și relații internaționale în cadrul Academiei Militare, a specificat că participanții au dezbătut subiecte de actualitate. „Aici vorbim despre contracararea propagandei din sursele mass-media și acțiunilor războiului hibrid existent pe teritoriul Republicii Moldova. De asemenea, am discutat despre impactul războiului din Ucraina, cooperarea cu Uniunea Europeană și Alianța Nord-Atlantică, dar și alte teme importante”.

Conferința s-a încheiat cu o sesiune de concluzii, unde s-au reiterat principalele puncte discutate și s-au făcut recomandări pentru politica de securitate a Republicii Moldova. „Scopul nostru a fost să adunăm cercetători din domeniul securității naționale și apărării pentru a discuta problemele actuale existente, atât la nivel național, cât și internațional. Finalitatea conferinței științifice internaționale „Republica Moldova în contextul noii arhitecturi regionale de securitate” este de a crea un cadru de dialog și colaborare între diverse părți interesate pentru a identifica și implementa măsuri eficiente de securitate națională și regională”, a comunicat dr. conf. univ. Vitalie Cazacu, directorul școlii doctorale din cadrul Academiei Militare „Alexandru cel Bun”.

Steluța MOSCALCIUC

O ABORDARE EUROPEANĂ ÎN PROCESUL NAȚIONAL DE RECRUTARE

Specialiștii Armatei Naționale, în parteneriat cu reprezentanții Agenției franceze IFESO (The French Institute for Strategic and Operational Education), au desfășurat Cursul de recrutare a militarilor prin contract. În cadrul acestuia, participanții au învățat tehnici și instrumente eficiente de angajare a personalului în instituția de apărare, precum și de promovare a serviciului militar printre cetățeni.

Locotenent-colonelul Aliona Zara, ofițer principal Direcția Management Resurse Umane, a menționat că ideea organizării unui asemenea curs a pornit de la proiectul ce vizează dezvoltarea capacităților de apărare ale Ministerului Apărării. Instruirea a devenit posibilă grație efortului comun al instructorilor din cadrul Ministerului Apărării, Marelui Stat Major și partenerilor noștri din Franța. De aceasta au beneficiat angajații centrelor militar-teritoriale, care sunt responsabili de recrutare la nivel de țară.

Jean-Hervé Michelot, din cadrul IFESO, a specificat că proiectul ține de modernizarea sistemului de resurse umane al Armatei Naționale a Republicii Moldova și obiectivul principal este îmbunătățirea procesului de recrutare și menținere a militarilor profesioniști în instituția de apărare. „Cursul pe care îl desfășurăm în aceste zile este destinat recrutorilor. Aici explicăm ce trebuie să facă pentru a spori gradul de încadrare în instituția de apărare. La final, participanții obțin abilitățile necesare pentru a recruta numărul invocat de specialiști pentru Armata Națională. Scopul nostru este să creăm prima echipă de recrutori profesioniști, capabilă să inițieze discuții convingătoare cu cetățenii Republicii Mol-

dova, pentru a se înrola în rândurile personalului militar - ofițeri, sergenți, și soldați”, a menționat sursa.

În calitate de participant, căpitan Liliana Ursu, reprezentantă a Centrului Militar Municipal Chișinău, a subliniat importanța organizării acestui curs de recrutare, subliniind că subtilitățile domeniului vin doar să completeze cunoștințele pe care le deține pe segmentul de recrutare. „Acum este important să culegem toate detaliile și să le adaptăm necesităților noastre”, a conchis Ursu.

Importanța cursului a fost înalt apreciată și de locotenentul major Ion Colesnic, de la Secția Administrativ Militară Rezina. Ofițerul recunoaște că specialiștii IFESO au venit cu idei, cu multe dintre care ei sunt cunoscuți și totodată, au aflat cum se desfășoară procesul de promovare a imaginii în armata franceză. „În rezultat, am identificat câteva similitudini și vom implementa neapărat noutățile, în scopul de a contribui la buna funcționare a sistemului nostru de recrutare”, a menționat specialistul.

Cursul destinat recrutorilor Armatei Naționale a avut loc în perioada 20-30 mai curent.

Căpitan Natalia ANDRONACHI

CAPABILITĂȚI TESTATE LA „REGEX 2024”

- Circa 50 de militari din Republica Moldova, Georgia, Armenia, Algeria, Bosnia și Herțegovina, Azerbaidjan, Uzbekistan, Egipt, Iordania, Regatul Bahrein, Maroc, Kazahstan, Pakistan, Egipt, Malta și Uniunea Africană participă la exercițiul regional de stat major „Regex 2024”. Acesta este organizat în incinta Agenției pentru Știință și Memorie Militară, cu sprijinul Comandamentului Forțelor Întrunite ale NATO din Napoli, Italia.

Exercițiul este împărțit în ateliere de lucru care se desfășoară în perioada februarie-iulie, curent. Scopul acestuia este de a instrui militarii conform standardelor occidentale, în planificarea și desfășurarea exercițiilor, gestionarea situațiilor de criză, consolidarea și evaluarea nivelului de interoperabilitate a forțelor într-un mediu multinațional.

Potrivit locotenent-colonelului Vladimir Covalenco, superiorul exercițiului de stat major „Regex”, acesta reprezintă o oportunitate de a dezvolta relații bune cu statele partenere NATO, precum și de a demonstra angajamentul Republicii Moldova în promovarea păcii și stabilității în regiune. „De asemenea, prin intermediul acestui exercițiu, vom spori nivelul de interoperabilitate dintre militarii prezenți la atelierele de lucru, care se află într-o coordonare permanentă a proceselor de planificare și elaborare a tuturor etapelor de instruire”.

La rândul său, maiorul Maxim Alexandru a afirmat că schimbul de idei dintre membrii exercițiului contribuie la dezvoltarea capacităților și la o colaborare eficientă între militari, care va avea un impact pozitiv în viitor. „Este o oportunitate frumoasă să participăm la acest exercițiu, alături de colegii externi. În cadrul instruirii, am aflat procedeele, tacticile și metodele de gestionare a trupelor, conform standardelor occidentale. Consider că aceste lecții vor fi utile în desfășurarea altor exerciții multinaționale, în cadrul cărora militarii Armatei Naționale vor pune în practică experiența câpătată aici. Suntem repartizați pe echipe, în care fiecare membru are misiunea sa. Vorbim aici despre metode de planificare, aspecte juridice, actori implicați, dar și elemente tactice de care trebuie să ținem cont”.

În context, expertul NATO în planificarea exercițiilor multinaționale, colonel Renzo Martini, a menționat că este foarte important ca fiecare etapă a procesului de lucru să

fie coordonată la toate nivelele, pentru a întări cooperarea și cunoștințele obținute. „Regex 24 a început cu o parte academică, care a fost foarte interesantă pentru participanți, pentru că avem un număr mare de studenți care provin din diferite medii, nivele de pregătire și specializări. Deci, acest tip de fază este foarte importantă pentru a-i pune pe toți să interacționeze unul cu celălalt și să le furnizăm informații despre cum funcționează procesul în cadrul Alianței. Vom avea două zile de lucru în syndicate, adică lucrul repartizat în echipe, ulterior vom dezvolta situațiile care se vor aplica în timpul fazei de conducere. Aceste ateliere de lucru sunt foarte utile pentru toți participanții, deoarece fiecare poate împărtăși experiența obținută de-a lungul serviciului militar. Toată lumea poate învăța ceva nou de la fiecare participant, iar pentru Republica Moldova, care este o țară parteneră, aceste ateliere cu siguranță vor fi utile în viitor, în organizarea și desfășurarea exercițiilor multinaționale la care militarii Armatei Naționale vor fi prezenți, alături de colegii lor din diferite state ale lumii”, a menționat colonelul Renzo Martini.

Printre participanții internaționali s-a afirmat și Roger Bagoniah, care face parte din forțele armate ale Republicii Ghana. Acesta susține că: „rezultatele pe care le-am obținut în cadrul exercițiului sunt foarte bune. Am identificat mai mulți factori importanți, printre care asigurarea cu datele statistice necesare pentru faza de gestionare corectă a tuturor resurselor. Am avut o cooperare bună, datorită planificării eficiente și suntem onorați să fim prezenți aici, în Republica Moldova”.

Exercițiul regional de stat major „Regex 2024” are loc în conformitate cu Planul pregătirii de luptă al Armatei Naționale pentru anul curent și Planul de activități externe al Ministerului Apărării pentru anul 2024.

Locotenent Andrei GHERVAS

SCHIȚĂND UN PORTRET DE FAMILIE

De Ziua Internațională a Familiei, sărbătorită anual la data de 15 mai, cu permisiunea de rigoare, am „pătruns” în intimitatea familiei Fedico, acolo unde domnește respectul reciproc, dragostea, iar fiecare membru se simte apreciat și susținut.

Fiecare părinte își dorește ca propriii copii să reușească în viață, iar pentru aceasta părinții au un rol esențial în a le oferi sprijin și încurajare. Cel mai bun îndemn, însă, rămâne să inspire prin propriul exemplu.

A visat să se afirme și să trăiască într-o lume mai bună, și cu acest crez, locotenent-colonel Ruslan Fedico a devenit unul dintre cei mai apreciați angajați ai instituției de apărare, iar acasă - cel mai așteptat tată și soț. În timpul zilei, îl găsim pe ofițerul principal Fedico în Direcția cooperare internațională. Agenda dumnealui prevede planificarea activităților Ministerului Apărării cu partenerii externi, organizațiile internaționale și locale. Un militar angajat în această direcție trebuie să posede un șir de competențe, dar prioritar este să cunoască mai multe limbi străine, în special engleza, pe care protagonistul nostru o stăpânește bine.

Și-a început cariera militară în 2008, după absolvirea studiilor în cadrul Facultății Tehnologia Construcțiilor de Mașini, din incinta Universității Tehnice a Moldovei. Un factor decisiv l-au asigurat catedrele militare de sergenți și respectiv, de ofițeri, pe care le-a absolvit cu succes. A înțeles că vrea să se dedice meseriei de apărător al țării. Debutul în calitate de ofițer l-a avut în Regimentul Rachete Antiaeriene „Dimitrie Cantemir” de la Durlăști, unde a exercitat funcția de șef Serviciu carburanți și lubrifianti, până în anul 2019. Preț de câteva luni, a îndeplinit sarcinile ofițerului principal în Direcția logistică, pentru ca în 2020 să fie transferat la poziția pe care o ocupă până în prezent. Rutina zilnică, care, de altfel, poate fi diferită de la o zi la alta, cu ieșiri la muncă în weekend sau prelungirea programului impus de varii circumstanțe, îl suprasolicită uneori. Totuși, ajuns acasă, alături de minunata lui soție Natalia și îndrăgiiții copii - Răzvan și Gloria, militarul Ruslan Fedico găsește liniștea și împlinirea.

Ruslan și Natalia s-au cunoscut prin 1995, în vremea când mamele lor urmau aceeași școală de șoferie. Între familii s-a legat o relație de prietenie, până în momentul când soarta i-a dus pe cărări separate. Și pentru că Natalia a fost mai îndrăzneată, a dat căutare pe o pagină de socializare, cum are loc tradițional printre adolescenți. Asta se întâmpla mulți ani mai târziu, în 2009. Primul pas spre comunicare în relația lor l-a făcut, totuși, Ruslan. El i-a scris un mesaj și

din acel moment, drumurile lor s-au intersectat. Un an mai târziu, au creat frumoasa lor familie și ca să fie cu adevărat completă, în 2012 a apărut primul copil - Răzvan, un băiat cu totul deosebit, care a moștenit de la bunii lui părinți marea pasiune pentru lectură. Zece ani mai târziu, au hotărât că e timpul potrivit pentru cel de-al doilea copil. Gloria este puilul de om care, de aproape un an și jumătate, le-a readus în casă surâsul gingaș și inocent de copil, fapt ce a întărit și mai mult relația dintre soți. După cum o spun chiar ei, secretul unei căsnicii ca a lor se bazează întâi de toate pe principiul egalității și a consensului. „Mici și neînsemnate disensiuni pot izbucni din plictiseală”, menționează soții.

Natalia apreciază enorm munca pe care o face Ruslan în armată. Își amintește și acum de primii ani când acesta intra în servicii de 8-9 ori în lună, dar înțelege că orice sacrificiu aduce roade. Astăzi, mai mult ca oricând, se mândrește că este soție de militar și că împreună au ajuns până aici. Acasă, ofițerul Ruslan Fedico este o fire blândă, înțelegător, afectuos cu fetele și exigent cu băiatul, când o cere situația. În perioada pandemiei Covid-19, prezența Nataliei era absolut necesară, zi și noapte, la Centrul Covid de la MoldExpo, ea fiind medic infecționist de profesie. Ruslan nu a avut de ales și a preluat toate treburile casnice, cu care s-a descurcat foarte bine, din relatările soției. Nu a trebuit să fie bucătar cu experiență ca să pregătească mâncare pentru membrii familiei, a învățat din mers câteva rețete și astfel, misiunea a fost îndeplinită cu succes.

Odată cu apariția copiilor, începi să descoperi lucruri noi despre procesul de dezvoltare al acestora, obiceiuri de alimentație sau rutina de zi cu zi. În câteva minute petrecute în compania familiei Fedico, am înțeles câtă dedicație pentru familie are acest militar. Dumnealui cunoaște preferințele Gloriei în materie de melodii. De-a lungul timpului, a însușit să distingă destinația conținutului din trusa medicală, știe ce trebuie să-i pună în farfurie și niciodată nu o să-i ofere alimente alergice.

Ofițerul Fedico are doar cuvinte de laudă în privința partenerei de viață. Natalia l-a cucerit și continuă să o facă cu blândețea și delicatețea ei sufletească, iar în preajma ei se simte în siguranță, inclusiv pentru starea sănătății familiei.

Știți ce e curios și comun pentru toți membrii familiei Fedico?! Lectura! În casa lor nu ai cum să treci cu vederea rafturile impunătoare cu cărți. Fiecare se regăsește în domeniile lui de interes. Dacă Ruslan preferă, în special, să citească romane istorice, cărți fantasy, atunci Natalia se reculege în opere romantice ale autorilor internaționali și cărți cu tematică medicală. Răzvan, care este elev în clasa a V-a, la Liceul de Creativitate și Inventică „Prometeu-Prim”, se poate lăuda cu un număr mare de cărți citite, având la activ peste 400. De la 5 ani, de când a prins drag de citit, afinitatea pentru aventură și acțiune rămâne în top, deși are preferințe și pentru cărțile de istorie, care consideră el, îi prind bine în viață. Acum citește seria de volume „Pisicile războinice”, o aventură cu o notă de mister, din care Răzvan descoperă strategii de luptă, noțiunea de loialitate și că, vorba lui: „Ghearele sau dinții nu sunt întotdeauna cele mai puternice arme”. Întrebat dacă l-ar interesa pe viitor o cariera militară, Răzvan nu a zăbovit nicio secundă și a răspuns hotărât “Da”. Este convins că tot ce a citit despre războiul din Afghanistan, în comun cu ce mai răsfoiește zilnic din geografie, o să-i

prindă bine în activitatea pe care, să zicem, o va desfășura în armată. Grație interesului pentru lectură, Răzvan a excelat în acest an la Olimpiada de istorie din cadrul instituției unde își face studiile, obținând un loc de frunte.

Poziția a doua în preferințele familiei o ocupă călătoriile, o bună oportunitate de a-i aduna pe toți împreună. Așa că timpul liber îl petrec cum știu ei mai interesant. Serile merg în parc sau oriunde la natură, însă atracțiile turistice rămân a fi locurile mai îndepărtate, atunci când urcă cu toții în mașină și pleacă dincolo de aglomerația orașului. Familia Fedico recomandă tuturor să exploreze Republica Moldova, deoarece avem locații fascinante care bucură ochii, precum: Suta de Movile, Cetatea Sorociei, Orheiul Vechi, Pădurea Domnească, Conacul lui Manuc Bei și multe altele.

În final, contează enorm de mult să poți îmbina viața de familie și un job full-time. Se pare că ofițerului Ruslan Fedico îi reușește să creeze un echilibru sănătos între activitatea profesională și viața personală.

Căpitan Natalia ANDRONACHI

LEGEA IUBIRII DE PACE

■ Azi despre o altă istorie, mai individuală, mai contemporană, conectată lexicologic cu cuvântul „Drag”. E vorba de povestea de viață a colonelului Alexandru Dragomir, astăzi - șef Serviciu gestionare a fondului locativ, Agenția Asigurare Resurse și Administrare a Patrimoniului Ministerului Apărării. Anterior, timp de peste 20 de ani, s-a fortificat în domeniile resurselor umane, logistică, protecție socială, recrutare-încorporare, etc. Suplimentar, și-a validat diploma de master în drept penal. Drept recunoștință, a fost decorat de 5 ori, printre care cu Crucea „Pentru serviciu impecabil”.

- **De dragul** cui sau a ce ați venit în armată?
- *După absolvirea universității, am activat în organele de drept. În discuții cu colegii din Armata Națională, am aflat că este funcție vacantă de jurist. Am decis să încerc, mai ales că mediul militar nu-mi era străin – tata a activat în structuri de forță. Disciplina și amintirile din copilărie despre farmecul uniformei militare m-au convins repede. În timp, aprecierea față de aceste criterii a crescut.*
- De ce atât de pestriț arată cariera dvs? V-ați implicat cu **dragă inimă** în toate și cât de bune sau negative sunt abaterile de la meseria învățată?
- *Intenția nu a fost să experimentez. Mi-am dorit avansare profesională și am aplicat fie din propria inițiativă pentru o funcție, ce îmi oferea șanse de creștere, fie la recomandarea unui șef. Indiferent de locul de muncă și percepțiile inițiale, pătrundeam în esență și munceam cu plăcere.*
Pentru mine toate schimbările au fost benefice și productive. Atunci când funcția mea nu avea tangență cu juridica, eu continuam să studiez legi, hotărâri și, în paralel, îmi îndeplineam obligațiunile. Solicitățile noilor mei colegi îmi erau ghid spre ce trebuia să mă concentrez. Deci, mi-am îmbogățit experiența profesională și nu regret niciun punct din CV-ul meu.
- Care compartimente ale carierei v-au fost **mai dragi**?
- *În principiu, toate. Am activat mai mult în domeniul protecției sociale și cred am reușit să mă integrez cel mai bine aici.*
- Care este anul din cariera Dvs despre care vă **este mai mare dragul** să vă amintiți?
- *Primul an. Un sistem total nou pentru mine. Nu aveam o percepție clară asupra ceea ce reprezintă armata și dreptul militar. Eram stăpânit de o curiozitate nestăvilită și m-am implicat la maximum să cunosc sistemul din interior. Primul grad militar... sunt speciale emoțiile pri-*
- *milor epoleți. Mi-am făcut prieteni, cu care mențin și azi această legătură.*
- Mă gândeam că veți spune anul 2011, pentru că a fost generos: grad înainte de termen, decorație...
- *Da ... un grad frumos de locotenent-colonel, eram în Direcția personal atunci. Parada, din nou un eveniment memorabil. Țin minte cum ne-au aliniat într-un rând, ne-au studiat și apoi au selectat candidații pentru paradă. M-am bucurat enorm să fiu printre ei. Am participat, anterior, la o mini-paradă, la deschiderea Aleii Domnitorilor, dar această în așa dimensiuni a fost prima. A fost WOW! Până la urmă, fiecare an e deosebit. Acum, bunăoară, lucrez cu oameni obișnuiți, fiecare cu frământările sale și e tare interesant procesul de a căuta soluții împreună.*
- Și care sunt frământările lor? Ați observat o tendință?
- *Cel mai frecvent, e legat de spațiul locativ: crește numărul membrilor familiei și militarul își dorește un apartament mai mare, nu-i este clară plată pentru anumite servicii comunale... Pe mulți îi interesează dacă a revenit dreptul militarului de a privatiza spațiul locativ, așa cum a fost până în 2009, când legea permitea acest drept, după o anumită vechime a serviciului militar.*
- Apropo, a fost o perioadă în care ați apărat interesele Ministerului Apărării în instanțele de judecată. Cât de multe câștiguri de cauză ați înregistrat **cu dragă voie**?
- *Când m-am angajat în armată, aveam deja practica de a reprezenta învinuirea în instanța de judecată. Nu știu să vă spun acum un număr exact de câștiguri, dar sigur în calitate de reclamant au fost mai multe decât atunci când Ministerul Apărării era pârât. În toată acea perioadă am fost în proces atât cu militari activi și în rezervă, cât și cu agenți economici și alți oameni din afara sistemului militar, cam 50 la 50.*
- Azi v-ați mai întoarce la o astfel experiență?

- *Da! E un exercițiu motivant să găsești formule convingătoare de exprimare în instanță, să iei cunoștință cu diferite puncte de vedere ale avocaților, judecătorilor. Toate acestea te dezvoltă și ca specialist, și ca persoană.*
 - *Specificul muncii Dvs a fost mereu legat de probleme, ceea ce vă poate încărca negativ energetic. Cum vă detensionați?*
 - *Nu mă stresez. Nu permit manifestărilor negativiste să mă perturbaze. Păstrez calmul, nu ridic vocea, mă străduiesc cu politețe să depășim momentul emoțional. Bineînțeles, sunt cazuri ieșite din normalitate. Salvare sunt copiii și soția - la vederea lor, uit tot negativismul de peste zi.*
 - **Când a fost mai puțin drag?**
 - *Când nu reușeam să întocmesc un document în termenii solicitați, când erau multe sarcini suprapuse cu alte probleme și nu puteam să le rezolv pe toate. Atunci nu mă simțeam satisfăcut, eram puțin încețoșat. Nu au fost multe cazuri, 98% a fost totul bine.*
 - *Cum credeți, noi suntem organizați?*
 - *Dezorganizarea creează haosul, iar în haos nimic nu se mișcă înainte, deci cred că suntem organizați ca instituție.*
 - *Pentru ce tipuri de oameni ați prins drag, pe parcursul carierei militare?*
 - *Am interacționat cu diferite categorii de persoane și am găsit limbaj comun cu toți. Problemele le rezolvăm foarte repede și nu depinde de personalitatea unui om.*
 - *Vi s-a întâmplat să faceți ceva în dragul lelii, adică fără rost? Cum depășeați momentul?*
 - *Da, au fost momente când eram conștient că fac ceva fără folos. Nu am protestat, nu-mi stă în fire. Eu mai bine muncesc 10 min pentru a îndeplini sarcina, decât 30 min să conving pe cineva că este inutil. Timpul salvat îl rezerv pentru ceva ce-mi aduce satisfacție.*
 - *Ați fost observator militar în Forțele Mixte de Menținere a Păcii. V-a fost mai dragă pacea înainte sau după acest statut?*
 - *Eu chiar mi-am dorit această experiență. Însăși denumirea de observator reprezenta curiozitate. La început, totul părea ciudat: oriunde mă duceam, mai ales în orașele din stânga Nistrului, atmosfera era de Uniunea Sovietică, „lipsea doar aparatul cu apă gazată”, glumeau unii colegi. Timp de aproape 2 ani am avut diferite cazuri. Cel mai dificil a fost să iei o decizie corectă rapid, fără interpretări și urmări neplăcute.*
- Pacea o iubesc din naștere, dar sigur o prețuiesc mai mult după această misiune.*

- **Când v-a fost lumea mai dragă?**
 - *Acum! Am trei copii, sănătatea – mulțumesc lui Dumnezeu, serviciu și salariu stabil, colegi foarte buni, ceea ce e foarte important. La muncă petrecem cel mai mult din timpul zilei și când atmosfera e adecvată, ești bine dispus, lucrezi liniștit și eficient.*
 - **Drag** înseamnă care este iubit, scump, neprețuit pentru cineva. Dragostea cui o simțiți, pentru cine credeți că sunteți scump și mai ales, cât de neprețuit credeți că sunteți pentru armată?
 - *Simt și cred că sunt scump pentru mama, copiii, soție, poate colegi. Dacă nu m-a contestat nimeni, înseamnă că sunt util armatei, ea are nevoie de cunoștințele, experiența, abilitățile mele.*
 - *Afilieră parțială cu cuvântul „dragon” și faptul că una din fiice e chiar în anul Dragonului vă oferă o speranță că acest an va fi unul special pentru dvs? Care sunt așteptările pentru următoarele luni?*
 - *Nu am făcut vreodată o comparație lingvistică cu „dragonul”, mai degrabă m-am simțit mândru de semnificația numelui meu. Oricum, pentru acest an aștept din toată inima terminarea războiului din Ucraina. În carieră, clar, ca fiecare - aștept promovare în funcție, în familie - fata mai mare e absolventă, examenele de BAC, alegerea universității sunt evenimente ce le vom trăi cu intensitate.*
- Colonelul Alexandru Dragomir nu e singurul din Armata Națională din aceeași paralelă toponimică. **Dragă Doamne**, am identificat 6 persoane, exceptând subsemnata al cărui supranume tot cu „Drag” începe. Fiecare are o poveste curioasă, în care reușitele sunt omniprezente. Următoarea din această serie va fi despre trei frați. Fiți alături!

Liuba VICOL

Pentru Onoare! Pentru Patrie! Pentru Tricolor!

OM **OASTEA**
MOLDOVEI

Echipa redactională:

locotenent major Tatiana BARIȚCHII

capitan Natalia Andronachi

soldat clasa I Gheorghe VAUC

Teodor IOVU

Steluța MOSCALCIUC

Kateryna RUSSU

Liuba VICOL

Ion VULPE

oasteamoldovei@army.md

tel.: 022-252-045, 022-252-047

Șef Centrul mass-media militară
maior Inga RADVAN,
tel. 022-252-252

Secția TV/Radio:

locotenent major Ludmila SOLOMON

locotenent major Igor ROȘCOVAN

locotenent major Mihail ȘAMBRA

tel. 022-252-019

Secția rețele socializare:

locotenent Andrei GHERVAS

tel. 022-252-021

locuțitor șef Centrul mass-media militară
locotenent-colonel Sergiu LECA

„Oastea Moldovei” (Revistă)-
ISSN 1857-3703

Tipar SRL „Foxtrot”,

Adresa: mun. Chișinău, str. Florilor, 1

Tel.: (373-22) 49-39-36

www.tipografia.md

Materialele publicate de „OASTEA MOLDOVEI”
reflectă opinia autorilor care s-ar putea să nu exprime
poziția redacției. Reluările din „OASTEA
MOLDOVEI” trebuie să conțină trimerile la sursă.

Vă invităm să ne urmăriți și pe rețelele de socializare:

Centrul Mass-Media Militară

MDAArmy

www.army.md

9 771857 370301